משרד ראש הממשלה
המשרד לענייני גמלאים | משרד החינוך

60 שנה למדינת ישראל

מנהל חברה ונוער

יד ושם
רשות זכרון לשואה ולגבורה

"לְדוֹרוֹת"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים כמו גם לבני הדורות הבאים שכן בעזרתו יוכלו להכיר את אוסף הסיפורים הפרטיים המרכיב את התמונה הרחבה. לסיפור האישי שלכם יש אפוא חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד במסגרת פרויקט לציון 60 שנה למדינת ישראל.

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי נכון להיום

שם משפחה: אברמוביץ	שם פרטי: מרים

פרטים אישיים לפני ובתקופת השואה

שמות ומקומות יש לרשום בדפוס- גם בלועזית במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה: שירטו	בלועזית		שם נעורים: מלי שירטו
שם פרטי לפני המלחמה: מלי	בלועזית	מין: נקבה ז / נ	תאריך לידה: 13|09|1933
מקום לידה (ישוב, מחוז): דורכוי	בלועזית סביין		ארץ לידה: רומניה
שם פרטי של האב: שלום	שם פרטי ושם נעורים של האם: ציביה קיטלארו		
שם פרטי של האישה/הבעל (אם נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם נעורים של האישה:		
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה (ישוב, מחוז): סביין	בלועזית		ארץ מקום המגורים: רומניה (מולדבה)
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:		
מקומות מגורים בזמן מלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): מוגילוב שברוסיה			
האם היית בגטאות? אילו?			
האם היית במחנות? אילו? בית יתומים במוגילוב			
מקום השחרור דורכוי	תאריך השחרור _|__|1945		
האם שהית במחנה עקורים? איזה?	לאן הלכת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? לרומניה (סביין) עד 1951		
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת העליה: 1951	שם האנייה: טרנסילבניה	

נא ספר/י על קורותיך לפני המלחמה **(נקודות להתייחסות: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון):**

נא ספר/י על קורותיך בזמן המלחמה
(נקודות להתייחסות: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, מסתור או זהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, השחרור וחזרה הביתה; האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע משמעותית להצלתך; בריחה/הגירה מאונס, פינוי/אווקואציה למרכז ברה"מ):

בשנת 1942 התחיל גירוש יהודים מהעיר "סבן" שברומניה. מרים זוכרת שהגיעו עגלות ולקחו אותם לעיר "דורחוי" שהייתה במרחק של כ-40 ק"מ. את אביה של מרים לקחו לעבודות פייה הוא נשאר ברומניה. אמה של מרים וחמשת הילדים (כולל מרים) גורשו לגבול רוסיה שנקרא "טרנסניציה".

מרים מתארת את הגירוש ומספרת כי הוא היה נורא, את כל הדרך הלכו ברגל. כשלבסוף הגיעו למוגילוב, לבית היתומים קיבלו רק את מרים בת ה-6 ואת אחיה שהיה בן 4 וחצי. את שאר האחים (3) לא קיבלו. בית היתומים הוחזק ע"י ארגון הג'וינט. אחיה של מרים שהיה עימה בבית היתומים נפטר כתוצאה ממחלה ומגעגועים להוריו.

מרים מספרת שהילדים בבית היתומים היו מקבלים צלחת מרק שהיה דומה יותר למים ופרוסת לחם לכל היום. מרים הייתה מחביאה את פרוסת הלחם לשעה מאוחרת ולבסוף היו גונבים אותה והיא הייתה נשארת רעבה.

מרים מספרת שהיו זורקים בחוץ, בחצר קליפות בצל וירקות. מרים הייתה מרימה מהרצפה קליפות כדי להשתיק את הרעב.

יום אחד הלכה מרים לבקר את אמה ואחיותיה שהיו באולם ענק באותו רחוב שם היו משפחות נוספות. אך מרים לא מצאה את אימה ואחיותיה. בדרך מישהו סיפר לה שהייתה פשיטה וגירשו את כולם ללגר שממו "פיצ'ורה". רצחו שם את כולם.

כתוצאה מהרעב והרזון חליתי מאוד בזמן שהותי בבית היתומים , כשהייתי יוצאת מהשירותים, הייתי מכופפת מכאבים והמטפלת כבר הייתה יודעת שהיא צריכה להפוך אותי כי יצאו לי המעיים.

לפני שהגעתי למוגילוב הגענו לכפר בשם אוזרניצה שאירחו אותנו ללילה אחד כיוון שידעו שאימי ידעה לאפות לחם, עד שהבן חזר מהבילוי ורצה להרגנו ולכן נאלצנו לברוח.

בדורחוי חליתי עד מאוד (דלקת קרום המוח ברומנית כינו את זה , חום גבוה (40 מעלות),ולאחר טיפול של 4 רופאים בנס נותרתי בחיים.

אחרי " דורחי" חזרנו לסבן ("סביין") ובגיל 10 התחלתי ללמוד כיתה א'

נא ספר/י על קורותיך מתום הצלחמה ועד עלייתך לארץ ישראל
(נקודות להתייחסות: בריחה, העפלה וקליטה):

יום אחד בבית היתומים כולם רקדו ושמחו ומרים לא הבינה מה קרה. מהר מאוד נודע שהמלחמה נגמרה. באו ושאלו את מרים לאן היא רוצה לנסוע , היא אמרה שהיא רוצה לנסוע לרומניה כי אביה היה שם . ברכבת בדרך לרומניה חילקו לחם . למרות שהמלחמה נגמרה מרים הייתה עצובה כיוון שהיא הייתה בסה"כ בת 9 ולבד בעולם.
כאשר הגיע לדורחוי בין האנשים היא זיהתה קרוב משפחה בן דוד של אימא שהצליח להתחמק מהגרמנים ומהגירוש.
היא פנתה אליו ושאלה: " אתה אבנר"? הוא השיב ושאל "מי את"? כאשר הבין שזו מלי , הוא ברח. מרים חשבה שמשהו לא בסדר אך למעשה הוא הלך לקרוא לאביה. המפגש היה מאוד מרגש.
את אחותה מרים פגשה אחרי המלחמה גם כן ברומניה.
באותו שבוע שבו חזרה לרומניה, מרים חלתה , היו לה הרבה מחלות וחום של 40 מעלות. אביה חסך קצת כסף והביא 4 רופאים כדי שיצילו את מרים. הייתה למרים דלקת קרום המוח אך בנס היא נשארה בחיים.

נא ספר/י על חייך בארץ **(נקודות להתייחסות: לימודים, תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה, דורות המשך וכו'):**
בשנת 1951 עלתה מרים לישראל והקימה משפחה. מרים התחתנה ונולדו לה ולבעלה 2 בנים ו-5 נכדים.
מרים מאז ומתמיד אוהבת את הארץ (ישראל)